KLIIMAMINISTEERIUM

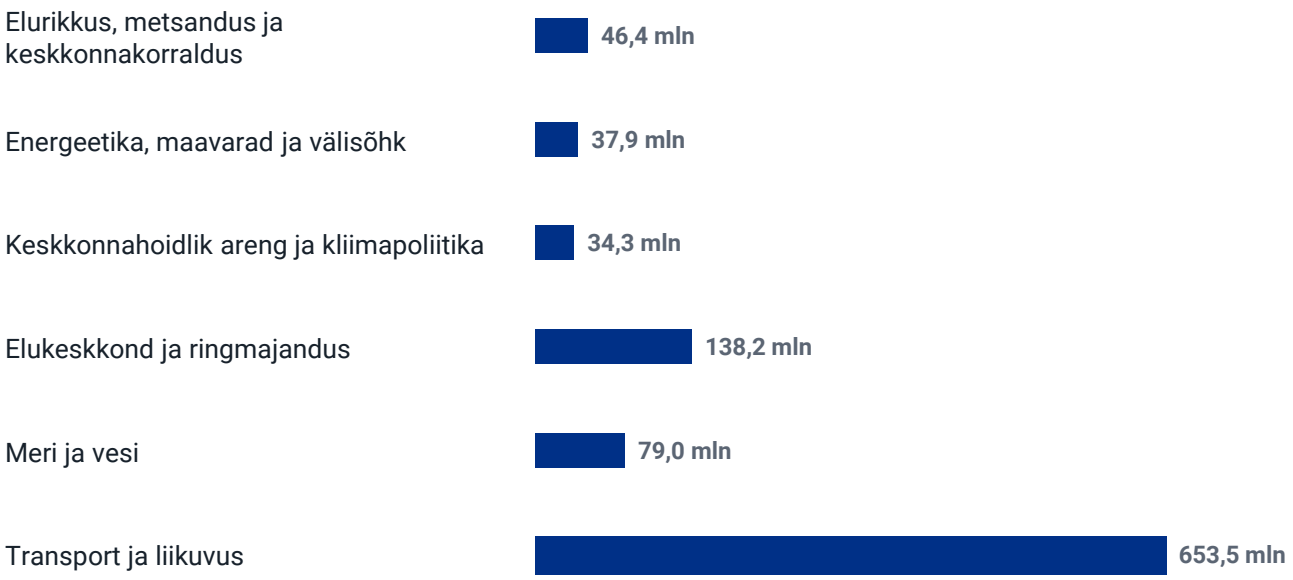
Kliimaministeeriumi 2027. aasta riigieelarve

Programmi tegevuste lõikes

26.10.2026

KLIIMAMINISTEERIUM

1 007,2 mln €	−17%	466,7 mln €	315,5 mln €	80,4%
valitsemisala kulud 2027	muutus võrreldes 2026	välistoetused ja RKF	investeeringud	kuludest toetused

Miks eelarve väheneb?

- **Välistoetuste maht** väheneb 33,45% (2027. aastal).
- RRF ja 2021–2027 **EL projektid lõpevad** järk-järgult.
- 2027. aasta ühekordne **investeeringukärbe on 39 mln €**.

Energeetika- ja keskkonnaministri vastutusala

Erkki Keldo
Kliimaministeerium

Energeetika- ja keskkonnaministri vastutusala eelarve

118,7 mln €

2027 eelarve

−24%

muutus 2026 suhtes

Programm: Energeetika, maavarad ja välisõhk	**37,9 mln €**	**−41%**
Programm: Keskkonnahoidlik areng ja kliimapoliitika	**34,3 mln €**	**+12%**
Programm: Elurikkus, metsandus ja keskkonnakorraldus	**46,4 mln €**	**−24%**

Energeetika, maavarad ja välisõhk

Programmi tegevused	37,9 mln €	−41%
1. Energiajulgeolek ja kriisikindlus	6,1 mln €	14%
2. Puhas energiavarustus	18,2 mln €	-59%
3. Maavarad	4,4 mln €	-24%
4. Välisõhu kvaliteet	9,2 mln €	5%

OLULISED TEGEVUSED 2027

1 - Kaugküttesüsteemide ja katelseadmete renoveerimise toetamine Euroopa Regionaalarengu fondist **(4,87 mln €)**
2 - Jätkub kahe rohevesiniku projekti elluviimine kuni 2029. aasta lõpuni, et toetada taastuvgaaside tootmise ja kasutuselevõtu kasvu **(1,25 mln €),** Biometaani kasutuselevõtu soodustamine **(1,3 mln €),** Tuuleenergia edendamise toetamine **(6 mln €),** CO2 pilootprojekt ELWIND **(3,2 mln €),** Vesiniku terviktehnoloogiate kasutusele võtmine **(7 mln €)**
3 – Jätkatakse Kaevandamise pärandmõjude vähendamist (õiglase ülemineku fond)
4 - Õhuseire arendamine **(2,6 mln €),** elamute kohtkütte toetamine **(3 mln €)**

PROGRAMMI EESMÄRK

Eestis on hea välisõhu kvaliteet. Energiavarustus on pidev ja kindel ning energia lõpphind konkurentsivõimeline ja energiatarbimine on säästlik. Maavarade uurimine, kaevandamine ja haldamine toetavad kestlikku arengut.

VALITUD 2027 MÕÕDIKUD

Mõõdik	Tegelik	2027
Puhta elektrienergia toodangu suhe elektri tarbimisse, %	38,88 (2024)	**43**
Uuendatud õhukvaliteedi seirevõrkude osakaal, %	0 (2024)	**50**
Toetuse raames uuendatud küttesüsteemidega elamud kokku, tk	1050	**1100**

Tegelik tase: viimane teadaolev tase aastast 2025 või sulgudes märgitud aasta.

Keskkonnahoidlik areng ja kliimapoliitika

Programmi tegevused 34,3 mln € +12%

1. Kliimamuutuste leevendamine ja kohanemine	18,9 mln €	63%
2. Ilma- ja kliimaandmed ning prognoosid	2,8 mln €	-2%
3. Keskkonnateadlikkus ja keskkonnahoidlik areng	12,6 mln €	-23%

OLULISED TEGEVUSED 2027

1 - LIFE-SIP AdaptEST projektiga jätkamine, mille eesmärk on suurendada ühiskonna valmisolekut kliimamuutuste mõjudega kohanemiseks läbi metsa ja veekogude kaitse, säästliku veekasutuse ning kaasaegsete ilmaprognoosimudelite ja kliimaprojektsioonide loomise kaudu (**2027. a osa on 2,3 mln €**, kogumaht 18,8 mln €)
2 – Keskkonnaagentuuri tegevused
3 - Kliima- ja energiaeesmärkidele suunatud koostööprojektide kaasrahastamine **(0,48 mln €)** ning uuringute toetamine (**2,59 mln €),** CO2 pilootprojektide avatud voorud **(5,32 mln €),** Rahvusvahelise kliimapoliitika alase koostöö toetamine (**1,33 mln €),** Rahvusvahelise kliimapoliitika ja biokütuste aruandluse toetamine (**2,58 mln €),** Mullastiku uuring **(1,3 mln €)**

PROGRAMMI EESMÄRK

Eestis on keskkonna- ja kliimateadlik ühiskond ning keskkonnahoidlik, kliimakindel ja konkurentsivõimeline majandus.

VALITUD 2027 MÕÕDIKUD

Mõõdik	Tegelik	2027
Kohalike omavalitsuste osakaal, kes on koostanud kliima ja energiakava, %	90	**94**
Uuendatud ilmajaamade osakaal, %	90	**99**
Keskkonnaharidusprogrammides õpilaste osaluskordade arv	60 000	**100 000**

Tegelik tase: viimane teadaolev tase aastast 2025 või sulgudes märgitud aasta.

Elurikkus, metsandus ja keskkonnakorraldus

Programmi tegevused	46,4 mln €	−24%
1. Elurikkuse ja mulla kaitse	23,4 mln €	0%
2. Metsandus ja jahindus	13,6 mln €	-5%
3. Keskkonnakorraldus	5,5 mln €	-25%
4. Kiirgusohutus	1,2 mln €	-66%
5. Kesksed IT-teenused	2,8 mln €	-78%

OLULISED TEGEVUSED 2027

1 - LIFE IP elupaikade ja liikide seisundi parandamiseks metsa- ja põllumajandusmaa toetused **(1,6 mln €)**, ÜF Elupaikade taastamise, pärandniitude taastamise ning linnaruumi ja looduse lõimimise kavade elluviimise sh elurikkuse parendamise toetamine **(4,2 mln €)**, CO2 Ökosüsteemide kaitse ja taastamise toetamine **(2,0 mln €)**
2 - Metsastamise ja erametsanduse toetamisel jätkatakse metsastamise toetusmeetme ning teiste toetusmeetmete rakendamist **(6,2 mln eurot)**
3 - Tuumaenergia- ja ohutuse seaduse (TEOS) alamaktide väljendamist **(6,2 mln €)** töötamine ning pädeva tuumaregulaatori loomine (lisarahastus 2027.aastaks kokku **2,5 mln €** (SIM, HTM, MKM, millest KLIM -75 tuhat €)

PROGRAMMI EESMÄRK

Eestis on puhas ja elurikas keskkond ning kestlik keskkonnakasutus.

VALITUD 2027 MÕÕDIKUD

Mõõdik	Tegelik	2027
Liigikavade I ja II prioriteedi tegevuste täitmise määr, %	60	**90**
Aasta jooksul taastatud elupaikade pindala, ha	4 000	**4 000**
Erametsade uuendamise osakaal erametsade uuendusraiete ja halva tervisliku seisundi tõttu raiutud alade pindalast (%)	-	**50**
Tuumaenergia ja -ohutuse seaduse koostatud alamaktide arv, tk	0	**3**

Tegelik tase: viimane teadaolev tase aastast 2025 või sulgudes märgitud aasta.

Ilmaradar

Muud investeeringud 2027. aastal

- Keskkonnaagentuur: kahe radaritorni ehitus, kahe ilmaradari soetamine koos paigaldusega ning lisaks ilmaradaritele kupli soetamine ja paigaldus, Peipsi poi soetamine ja äkksadude metoodika, integratsioon prognoosi lahendusega, teavituste edastamise valmidusega **(3,6 mln €)**
- Eesti Loodusmuuseum: kliimaeksposítsiooni soetamine **(0,7 mln €)**
- Eesti Geoloogiateenistus: Eesti-Läti programmi vahenditest piiriüleste põhjaveeressursside ja sõltuvate ökosüsteemide reaalaja seireks digitaalne infoplatvorm (**0,04 mln €)** ning Arbavere puursüdamike hoidla ehitustööd (**1,0 mln €)**
- Kliimaministeerium: kesksed IT investeeringud **(0,5 mln eurot)** ja avaliku sektori innovatsiooniprojektide toetus (FNLC) **(0,67 mln eurot)**

LISA 1. Ülevaade 2027.a meetmete mõjust	2026	2027	2028	2029	2030	kokku
Kliimaministeerium	-35,0	185,6	-124,7	-48,7	-135,6	-159,0
Välistoetuste ümberplaneerimine (tõstmine RRF vahenditesse)	0	80	0	40	0	120
sh Rail Baltica	*0*	*26,6*	*0*	*0*	*0*	*26,6*
sh riigimaanteede investeeringud	*0*	*53,4*	*0*	*40*		*93,4*
Teehoiu rahastuse täpsustamine seoses mootorsõidukimaksu vähenemisega	0	0	0	2	0	2
RB investeeringu aastatevahelise jaotuse täpsustamine ja lisarahastus	-8,2	27,2	-55,9	-19,3	-145,8	-202
sh RB aastatevaheline ümbertõstmine	*-8,2*	*27,2*	*0*	*-15*	*-4*	*0*
sh RB investeeringute lisarahastus	*0*	*0*	*-55,9*	*-4,3*	*-141,8*	*-202*
Eelarverevisjon (reisilaevade toetusmeetme vähendamine)		10,5	10,8	10,9	10,9	43,1
Eelarverevisjon (jääkide vähendamine) - *Rohuküla sadama kai ehitus*	0,3	1,9	0	0	0	2,2
Korterelamute rekonstrueerimistoetus 20% toetusmääraga 2028-2029	0	0	-80	-80	0	-160
KLIM investeeringute vähendamine *- riigimaanteed*	0	39	0	0	0	39
Kultuuritöötajate ja siseturvalisuse palgafondi kasv 3%	0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,8
Kiirgus- ja tuumaohutusalane tegevus	0	-0,1	0	0	0	-0,1
Kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse, kohtute seaduse ja prokuratuuri seaduse muutmine	0	0	0,05	0,08	0,09	0,22
Aastate vaheline ümberplaneerimine	-27,1	27,9	0,6	-0,2	-0,6	0,0
sh Rail Baltica aastatevaheline ümbertõstmine	*-20*	*20*	*0*	*0*	*0*	*0*
sh riigimaanteede investeeringud	*-11*	*11*	*0*	*0*	*0*	*0*
sh suurperede eluaseme toetused ja keskkonnaprogrammi toetused	*3*	*-3*	*0*	*0*	*0*	*0*
sh Veeteede süvendamine	*0*	*0,33*	*0,33*	*0*	*0*	*0*
Sh Arbavere puursüdamike hoidla	*0*	*-0,63*	*0,25*	*0,38*	*0*	*0*
Sh Veesõidukite investeeringute ümbertõstmine	*1,11*	*0*	*0*	*-0,56*	*-0,56*	*0*
Sh IT arendused -EELIS	*-0,23*	*0,23*	*0*	*0*	*0*	*0*
CO2- Rahvusvaheline kliimapoliitika ja biokütuste aruandlus ning KHG kauplemissüsteemide koordineerimine ja arendamine, KLIM alameede		-0,6	0	0	0	-0,6